KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET

Eduskunnan lakivaliokunnalle
LaV@eduskunta.fi
Asia: HE 89/2025 vp

KIRJALLINEN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE PIENTEN RIITA-ASIOIDEN MENETTELYÄ KOSKEVAKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI

Kuluttajaliitto ry (jälj. Kuluttajaliitto) kiittää mahdollisuudesta antaa eduskunnan lakivaliokunnalle kirjallinen lausunto otsikkoasiasta. Kuluttajaliitto esittää kohteliaimmin seuraavat huomiot:

Hallituksen esitystä on lausuntopalautteen perusteella muutettu häätöasioiden käsittelyn osalta. Nyt esityksen mukaan häätöasiat säädettäisiin käsiteltäviksi ennen muita pienten riita-asioiden menettelyssä käsiteltäviä asioita. Hallituksen esityksessä arvioidaan, että tämä voisi jouduttaa häätöasioiden käsittelyä käräjäoikeudessa.

Kuluttajaliitto pitää ratkaisua perusteltuna. Esitys tarjoaa parannuksen häätöä koskevien asioiden käsittelyaikaan hallituksen esitysluonnokseen verrattuna. Kuten hallituksen esityksessä todetaan, häätöasioiden viivästyminen aiheuttaa taloudellisia menetyksiä vuokranantajille ja häiriötä naapureille. Häätöasioille annettaisiin kuitenkin etusija vain suhteessa muihin pienten riita-asioiden menettelyssä käsiteltäviin asioihin. Se ei vaikuttaisi siihen, miten kyseisessä menettelyssä käsiteltävät asiat käsiteltäisiin suhteessa muihin asioihin.

Kuluttajaliitto huomauttaa, että häätöasioiden nopea käsittely on erittäin tärkeää. Mikäli häädön taustalla on häiritsevän elämän viettäminen huoneistossa, naapureille tilanne on saattanut aiheuttaa jatkuvaa haittaa ja häiriötä kotirauhaan useiden kuukausien ajan jo ennen oikeudenkäyntimenettelyyn ryhtymistä. Vailla vakinaista asuntoa ry:n *Stop häädöille* -hankkeen (2023–2025) vuokranantajille ja asunnottomuutta kokevien kanssa työskenteleville suunnatun kyselytutkimuksen vastausten perusteella häiriökäyttäytyminen oli toiseksi yleisin syy häädöille. 72 prosenttia vastaajista nimesi häiriökäyttäytymisen häätöjen syyksi.[1] Ympäristöministeriön tilaaman *Häädöt Suomessa 2015–2024* -raportin mukaan vuonna 2024 häädetyistä 18 prosenttia häädettiin toisen asuinvuoden aikana. Lähes 17 prosentilla tarkastelujakson aikana häädetyistä asuminen häätöasunnossa oli kestänyt vähintään viisi vuotta.[2]

Edellä todetun nojalla Kuluttajaliitto kannattaa esitystä häätöä koskevien asioiden etusijasta pienten riita-asioiden menettelyssä mutta pitää edelleen tarpeellisena, että mahdollisuutta häätöasioiden kiireelliseen käsittelyyn arvioitaisiin tarkemmin.

Helsingissä 7.10.2025

Kuluttajaliitto ry
Viivi Kuosa, juristi, OTM

[1] https://www.vvary.fi/ajankohtaista/mista-haadot-johtuvat-ja-voiko-niiden-toteutumista-estaa
[2] https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/192835/datahuone-raportti-1-2025-haadot-suomessa-2015-2024.pdf?sequence=5&isAllowed=y